

EDUCATION

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II
DEC-21/13

OMR Answer Sheet No. :

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

131152

Question Booklet Sl. No.

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવેકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સૌ (૧૦૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. પ્રામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયાં હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં પ્રામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો પ્રામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્ન કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગેજી વર્ગન યોગ્ય ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION
Paper – II

1. Who among the following is not a follower of Pragmatic Philosophy ?
(A) Kilpatrick
(B) Pestalozzi
(C) John Dewey
(D) William James
2. According to Vedanta philosophy nearest 'Kosha' to atman is called
(A) Anandmaya Kosha
(B) Manomaya Kosha
(C) Pranmaya Kosha
(D) Vigayanmaya Kosha
3. Yoga transforms the human kind, life and body to superman. This philosophy was given by _____.
(A) Rabindranath Tagore
(B) Aurobindo Ghosh
(C) Swami Vivekananda
(D) Mahatma Gandhi
4. Who said, "Reverse the usual practice and you will always do right" ?
(A) Plato
(B) Dewey
(C) Rousseau
(D) Mahatma Gandhi

1. નીચેનામાંથી કોણ વ્યવહારવાદી તત્ત્વજ્ઞાનનો અનુયાયી નથી ?
(A) કિલપેટ્રિક
(B) પેસ્ટાલોઝી
(C) જહોન ડ્યુઈ
(D) વિલિયમ જેમ્સ
2. વેદાંત ફિસલુકી પ્રમાણે 'આત્મન' ની સૌથી નજીકનો કોષને _____ કહે છે.
(A) આનંદમય કોષ
(B) મનોમય કોષ
(C) પ્રાણમય કોષ
(D) વિજ્ઞાનમય કોષ
3. યોગ માનવ, જીવન અને શરીરને અતિમાનવ (ઉત્તમ માનવ) માં બદલે છે. આ તત્ત્વજ્ઞાન _____ એ આપ્યું હતું ?
(A) રવીન્દ્રનાથ ટેગોર
(B) અરવિંદો ઘોષ
(C) સ્વામી વિવેકાનંદ
(D) મહાત્મા ગાંધી
4. કોણે કહ્યું હતું, 'સામાન્ય વ્યવહારોને ઉલટાવો અને તમે હંમેશા સાચુ કરશો.' ?
(A) પ્લેટો
(B) ડ્યુઈ
(C) રૂસો
(D) મહાત્મા ગાંધી

5. Which branch of philosophy examines issues pertaining to the nature of reality ?

- (A) Axiology
- (B) Ontology
- (C) Epistemology
- (D) Metaphysics

6. Religious education is strongly advocated by _____.

- (A) Realists
- (B) Pragmatists
- (C) Idealists
- (D) Existentialists

7. The pragmatists are against _____.

- (A) The specialists teachers
- (B) Eternal spiritual values
- (C) Division of knowledge into separate subjects
- (D) The external examinations

8. Who said, "No fixed aims of education and no values in advance" ?

- (A) Realists
- (B) Idealists
- (C) Marxists
- (D) Progressive educators

5. વાસ્તવિકતા સાથે સંકળાયેલ પ્રશ્નોની તપાસ દર્શનશાસ્ત્રની કઈ શાખા કરે છે ?

- (A) મૂલ્ય મીમાંસા
- (B) સત્તા મીમાંસા
- (C) જ્ઞાન મીમાંસા
- (D) અસ્તિત્વવાદીઓ

6. _____ દ્વારા ધાર્મિક શિક્ષણની મજબુત હિમાયત કરવામાં આવી છે ?

- (A) વાસ્તવવાદીઓ
- (B) વ્યવહારવાદીઓ
- (C) આદર્શવાદીઓ
- (D) અસ્તિત્વવાદીઓ

7. વ્યવહારવાદીઓ _____ ની વિરુદ્ધમાં છે ?

- (A) નિષ્ણાંત (પિશિષ્ટ) શિક્ષકો
- (B) શાશ્વત આધ્યાત્મિક મૂલ્યો
- (C) જ્ઞાનનું અલગ-અલગ વિષયોમાં વિભાગીકરણ
- (D) બાહ્ય પરીક્ષાઓ

8. કોણે કહ્યું હતું, "શિક્ષણનું કોઈ નિશ્ચિત લક્ષ્ય નથી અને અગાઉથી કોઈ મૂલ્યો નથી" ?

- (A) વાસ્તવવાદીઓ
- (B) આદર્શવાદીઓ
- (C) માર્ક્સવાદીઓ
- (D) પ્રગતિશીલ શિક્ષકો

9. To which religion the 'Tripitaka' scripture related ?
- (A) Vedic religion
(B) Buddhism
(C) Jainism
(D) Hinduism
10. The correct sequence of the following words in the Preamble to Indian Constitution is _____.
- (A) Sovereign, Democratic, Socialist, Secular, Republic
(B) Sovereign, Socialist, Secular, Democratic, Republic
(C) Sovereign, Socialist, Democratic, Secular, Republic
(D) Sovereign, Secular, Democratic, Socialist, Republic
11. The 'National Knowledge Commission' was constituted on
- (A) July 13, 2005
(B) June 13, 2005
(C) August 13, 2005
(D) September 12, 2005
12. DIET's were established on the recommendations of
- (A) Kothari Commission 1964 – 66
(B) National Policy on Education 1986
(C) National Knowledge Commission
(D) National Policy on Education 1968

9. 'त्रिपिटको' शास्त्र कया धर्म साथे जोडायेलु छे ?
- (A) वेदिक धर्म
(B) बुद्ध धर्म
(C) जैन धर्म
(D) हिंदु धर्म
10. भारतीय बंधारणमां नीचे जलापेल शब्दोनो साथे क्रम _____ छे.
- (A) सार्वभौम, लोकशाही, समाजवादी, भिनसांप्रदायिक, प्रजासत्ताक
(B) सार्वभौम, समाजवादी, भिनसांप्रदायिक, लोकशाही, प्रजासत्ताक
(C) सार्वभौम, समाजवादी, लोकशाही, भिनसांप्रदायिक, प्रजासत्ताक
(D) सार्वभौम, भिनसांप्रदायिक, लोकशाही, समाजवादी, प्रजासत्ताक
11. राष्ट्रीय ज्ञान आयोगनी स्थापना _____ ना दिवसे थर्ष हती ?
- (A) जुलाई 13, 2005
(B) जून 13, 2005
(C) अगस्त 13, 2005
(D) सप्टेम्बर 12, 2005
12. _____ नी भलामणोने कारणे DIET's नी स्थापना थर्ष ?
- (A) कोठारी आयोग 1964-66
(B) राष्ट्रीय शिक्षणनीति 1986
(C) राष्ट्रीय ज्ञान आयोग
(D) राष्ट्रीय शिक्षण नीति 1968

13. National Knowledge Commission was headed by

- (A) C. L. Anand
- (B) Sam Pitroda
- (C) Yash Pal
- (D) D. P. Chattopadhyaya

14. Secondary Education Commission was established on

- (A) September 23, 1952
- (B) September 23, 1953
- (C) October 23, 1953
- (D) November 23, 1952

15. Which combination of the following factors tend to slow down the progress in education in India ?

1. High interest rates on educational loans.
2. Regionalism.
3. Urban way of life.
4. Ethnicity.
5. Less emphasis on training of teachers.
6. Scarcity of ICT resources in schools.

- (A) 1, 2, 3 and 4
- (B) 2, 3, 4 and 5
- (C) 3, 4, 5 and 6
- (D) 2, 4, 5 and 6

13. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન આયોગના વડા હતાં ?

- (A) સી.એલ. આનંદ
- (B) સામ પિત્રોડા
- (C) યશપાલ
- (D) ડી.પી. ચટોપાધ્યાય

14. _____ ના દિવસે માધ્યમિક શિક્ષણ આયોગની સ્થાપના થઈ હતી.

- (A) સપ્ટેમ્બર 23, 1952
- (B) સપ્ટેમ્બર 23, 1953
- (C) ઓક્ટોબર 23, 1953
- (D) નવેમ્બર 23, 1952

15. નીચેના પરિબલોમાંથી કયું સંયોજન ભારતમાં શિક્ષણની પ્રગતિને ધીમી પાડે છે ?

1. શૈક્ષણિક ઋણ (લોન) પર ઉચ્ચ વ્યાજદર
2. પ્રાદેશિકતાવાદ
3. ગ્રામીણ શહેરી રીત
4. વંશીયતા
5. શિક્ષકોની તાલીમ પર ઓછો ભાર
6. શાળાઓમાં ICT ના સંસાધનની ઉણપ

- (A) 1, 2, 3 અને 4
- (B) 2, 3, 4 અને 5
- (C) 3, 4, 5 અને 6
- (D) 2, 4, 5 અને 6

16. Project method of teaching is an outstanding contribution of _____.

- (A) Pragmatism
- (B) Idealism
- (C) Realism
- (D) Naturalism

17. Play-way method of teaching has been emphasized in the scheme of the education of _____.

- (A) Realists
- (B) Pragmatists
- (C) Existentialists
- (D) Naturalists

18. Studies on political and social inequalities in democracy show that

- (A) Dictatorship is better than democracy
- (B) Inequalities do not exist in dictatorship
- (C) Inequalities exist in democracy
- (D) Democracy deters development

19. Which of the following refers to the ability of human to contribute to the process of value addition in the Indian economy ?

- (A) Human Resource
- (B) Human Capital
- (C) Human Capital Formation
- (D) Human Development

16. પ્રકલ્પ પદ્ધતિએ _____ નો ઉત્કૃષ્ટ ફાળો છે ?

- (A) વ્યવહારવાદ
- (B) આદર્શવાદ
- (C) વાસ્તવવાદ
- (D) પ્રકૃતિવાદ

17. _____ ની શિક્ષણ યોજનામાં અધ્યાપનની ખેલ (Play-way) પદ્ધતિ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે ?

- (A) વાસ્તવવાદીઓ
- (B) વ્યવહારવાદીઓ
- (C) અસ્તિત્વવાદીઓ
- (D) પ્રકૃતિવાદીઓ

18. લોકશાહીમાં રાજનૈતિક અને સામાજિક અસમાનતા પર ધ્યેલા અભ્યાસો દર્શાવે છે કે

- (A) લોકશાહી કરતા સરમુખત્યારશાહી સારી છે
- (B) સરમુખત્યારશાહીમાં અસમાનતાનું અસ્તિત્વ નથી
- (C) લોકશાહીમાં અસમાનતાનું અસ્તિત્વ છે
- (D) લોકશાહી વિકાસને અટકાવે છે

19. નીચેનામાંથી શું, ભારતીય અર્થતંત્રમાં મૂલ્ય વધારો કરવામાં માનવની ક્ષમતાના ફાળાનો ઉલ્લેખ કરે છે ?

- (A) માનવ સંશાધન
- (B) માનવ મૂડી
- (C) માનવ મૂડી નિર્માણ
- (D) માનવ વિકાસ

20. The Provision for Right to Education Act was made by which Amendment in Indian Constitution ?

- (A) 42nd Amendment
- (B) 43rd Amendment
- (C) 86th Amendment
- (D) 88th Amendment

21. Which of the following is true in relation to special school ?

- (A) Special children have to be adjusted with school environment
- (B) Normal students are also taught for sometimes in special school
- (C) Teachers are not given special training to teach special children
- (D) It is not mandatory for children of special schools that they study in main stream schools for some days

22. Which are the ways of curricular adaptation in the context of inclusive education ?

- (A) Assimilation and modification
- (B) Modification and accommodation
- (C) Only modification
- (D) Assimilation and accommodation

20. ભારતીય બંધારણમાં કેટલામાં સુધારા દ્વારા 'શિક્ષણનો અધિકાર અધિનિયમ' ની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે ?

- (A) 42 મો સુધારો
- (B) 43 મો સુધારો
- (C) 86 મો સુધારો
- (D) 88 મો સુધારો

21. વિશિષ્ટ શાળાના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

- (A) વિશિષ્ટ બાળકોએ શાળાનાં વાતાવરણ સાથે અનુકૂલિત થવું પડે છે
- (B) સામાન્ય બાળકોને પણ થોડો સમય માટે વિશિષ્ટ શાળામાં શિક્ષણ આપવામાં આવે છે
- (C) વિશિષ્ટ બાળકોને શિક્ષણ આપવા માટે શિક્ષકોને વિશિષ્ટ તાલીમ આપવામાં આવતી નથી
- (D) વિશિષ્ટ શાળાનાં બાળકો થોડા દિવસો માટે મુખ્ય પ્રવાહની શાળામાં અભ્યાસ કરે એ ફરજિયાત હોતું નથી

22. સમાવેશક શિક્ષણના સંદર્ભમાં અભ્યાસક્રમ અનુકૂલનની રીતો કઈ છે ?

- (A) પરિપાચન અને પરિવર્તન
- (B) પરિવર્તન અને તદ્યોગ્યતા સ્થાપન
- (C) ફક્ત પરિવર્તન
- (D) પરિપાચન અને તદ્યોગ્યતા સ્થાપન

23. Which of the following is false in the context of inclusive education ?

- (A) Parents of all students are given special training to deal with their children
- (B) Slow learners are also given admission in inclusive school
- (C) Cooperative learning strategy is adopted in inclusive education
- (D) Special children study in main stream school

24. Which of the following is not an advantage of inclusive education ?

- (A) All kinds of the children are given equal opportunity in education
- (B) Progress of all kinds of children is done at the same level
- (C) Healthy sense of citizenship is developed among the students
- (D) Positive attitude for one another is developed among the students

25. In which year the Rehabilitation Council of India was set up ?

- (A) 1992
- (B) 1995
- (C) 1993
- (D) 1986

23. સમાવેશક શિક્ષણના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી શું ખોટું છે ?

- (A) તમામ વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓને તેમના બાળકો સાથે વ્યવહાર કરવા માટેની વિશિષ્ટ તાલીમ આપવામાં આવે છે
- (B) મંદગતિના અધ્યેતાને પણ સમાવેશક શાળામાં પ્રવેશ આપવામાં આવે છે
- (C) સમાવેશક શિક્ષણમાં સહકારી અધ્યયન વ્યૂહરચના અપનાવવામાં આવે છે
- (D) વિશિષ્ટ બાળકો મુખ્ય પ્રવાહની શાળામાં અભ્યાસ કરે છે

24. નીચેનામાંથી સમાવેશક શિક્ષણનો લાભ કયો નથી ?

- (A) તમામ પ્રકારનાં બાળકોને શિક્ષણની સમાન તક પૂરી પાડવામાં આવે છે
- (B) તમામ પ્રકારનાં બાળકોને વિકાસ સમાન કક્ષાએ થાય છે
- (C) વિદ્યાર્થીઓમાં નાગરિકત્વની તંદુરસ્ત ભાવનાનો વિકાસ થાય છે
- (D) વિદ્યાર્થીઓમાં એકબીજા પ્રત્યે હકારાત્મક વલણોનો વિકાસ થાય છે

25. ભારતીય પુનર્વસન પરિષદની રચના કયા વર્ષે થઈ હતી ?

- (A) 1992
- (B) 1995
- (C) 1993
- (D) 1986

26. In which of the following it is mentioned that "by 2010, gender based difference will be eliminated in primary education" ?

- (A) RMSA
- (B) SSA
- (C) RTE
- (D) RCI

27. Instead of focusing on disability of a disable person, which of the following focuses on abilities and functioning of disable person in his own environment ?

- (A) ICF
- (B) UNCRPD
- (C) UGC
- (D) MHRD

28. Whose information is recorded and maintained in 'Central Rehabilitation Register' ?

- (A) Disable students
- (B) Teachers
- (C) Professionals working in the field of rehabilitation and special education and having the qualification of the same
- (D) All of the above

29. In which year, the Rights of Persons with Disability Act was formed in India ?

- (A) 2014
- (B) 2015
- (C) 2016
- (D) 2017

26. નીચેનામાંથી શામાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે ' 2010 સુધીમાં પ્રાથમિક શિક્ષણમાં લિંગ આધારિત તફાવત દૂર કરી દેવાશે' ?

- (A) RMSA
- (B) SSA
- (C) RTE
- (D) RCI

27. અક્ષમ વ્યક્તિની સક્ષમતાને કેન્દ્રમાં રાખવાને બદલે નીચેનામાંથી શું અક્ષમ વ્યક્તિના પોતાના વાતાવરણમાં તેની ક્ષમતાઓ અને કાર્યપ્રણાલી (Functioning) ને કેન્દ્રમાં રાખે છે ?

- (A) ICF
- (B) UNCRPD
- (C) UGC
- (D) MHRD

28. રાષ્ટ્રીય પુનર્વસન રજિસ્ટરમાં કોની માહિતીની નોંધ થાય છે અને જાળવવામાં આવે છે ?

- (A) અક્ષમ વિદ્યાર્થીઓ
- (B) શિક્ષકો
- (C) પુનર્વસન અને વિશિષ્ટ શિક્ષણનાં ક્ષેત્રમાં કામ કરતાં અને તે માટેની લાયકાત ધરાવતા વ્યવસાયીઓ
- (D) ઉપરના તમામ

29. ભારતમાં કયા વર્ષે 'વિકલાંગજનના અધિકાર અધિનિયમ' ની રચના કરવામાં આવી ?

- (A) 2014
- (B) 2015
- (C) 2016
- (D) 2017

30. Which of the following was formed to review and modify National Education Policy 1986 ?

- (A) NEP 2020
- (B) Programme of Action, 1992
- (C) PWD Act, 1995
- (D) RPWD Act, 2016

31. Which of the following is not primary law of learning propounded by Thorndike ?

- (A) Law of Effect
- (B) Law of Associative Shifting
- (C) Law of Exercise
- (D) Law of Readiness

32. Which of the following is not the characteristic of creativity ?

- (A) Person's ability to think freely
- (B) Ability to memorize
- (C) Flexibility in thinking
- (D) Ability to come out with novel ideas

33. Humanistic approach of counselling was first developed by _____.

- (A) Jean Piaget
- (B) Lev Vygotsky
- (C) Carl Rogers
- (D) Sigmund Freud

30. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986 ની સમીક્ષા કરીને તેમાં સુધારો કરવા માટે નીચેનામાંથી શાની રચના કરવામાં આવી હતી ?

- (A) NEP 2020
- (B) પ્રોગ્રામ ઓફ એક્શન, 1992
- (C) PWD Act, 1995
- (D) RPWD Act, 2016

31. નીચેનામાંથી અધ્યનનો કયો પ્રાથમિક નિયમ થોર્નડાઈક દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો ?

- (A) અસરનો નિયમ
- (B) સહકારી સ્થાનાંતરનો નિયમ
- (C) સ્વાધ્યાય (પુનરાવર્તન)નો નિયમ
- (D) તત્પરતાનો નિયમ

32. નીચેનામાંથી કયું સર્જનાત્મકતાનું લક્ષણ નથી ?

- (A) વ્યક્તિની મુક્ત ચિંતનની ક્ષમતા
- (B) યાદ રાખવાની ક્ષમતા
- (C) ચિંતનમાં લવચિકતા
- (D) નવા વિચારો સાથે બહાર આવવાની ક્ષમતા

33. પરામર્શનનો માનવતાવાદી અભિગમ સૌથી પહેલાં _____ દ્વારા વિકસિત થયો હતો ?

- (A) જન પિયાજે
- (B) લેવ વાઇગોત્સ્કી
- (C) કાર્લ રોજર્સ
- (D) સિગમંડ ફ્રોઇડ

34. Which psychologist wrote 'Experimental Studies of Perception of Movement' ?
 (A) E. L. Thorndike
 (B) Max Wertheimer
 (C) Lev Vygotsky
 (D) Jean Piaget
35. The states of psyche designated as id, ego and super ego are given by _____.
 (A) Carl Rogers
 (B) Sigmund Freud
 (C) Jean Piaget
 (D) R. B. Cattell
36. Gardner's theory of intelligence is known as
 (A) Two factor
 (B) Multiple intelligence
 (C) Structure of intellect
 (D) Multi factor
37. Who coined the name of mental age ?
 (A) L. M. Terman
 (B) Alfred Binet
 (C) Wilhem Stern
 (D) D. Weschler
38. Which among the following is not an element of motivation ?
 (A) Need (B) Drive
 (C) Motive (D) Education
34. 'Experimental Studies of Perception of Movement' કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે લખ્યું હતું ?
 (A) ઈ-એલ થોર્નડાઈક
 (B) મેક્સ વર્થાઈમર
 (C) લેવ વાચગોત્સ્કી
 (D) જિન પિયાજે
35. તત્ત્વ, અહમ અને અધિઅહમના નામે માનસિક પરિસ્થિતિનું નામકરણ _____ કર્યું હતું ?
 (A) કાર્લ રોજર્સ
 (B) સિગમંડ ફ્રોઈડે
 (C) જિન પિયાજે
 (D) આર.વી. કેટલે
36. ગાર્ડનરનો બુદ્ધિનો સિદ્ધાંત _____ તરીકે ઓળખાય છે ?
 (A) ટ્વો ફેક્ટર
 (B) બહુવિધ બુદ્ધિ
 (C) બુદ્ધિનું માળખું
 (D) બહુધટકીય
37. માનસિક વયનું નામ કોણે આપ્યું હતું ?
 (A) એલ.એમ. ટર્મન
 (B) આલ્ફર્ડ બિને
 (C) વિલ્હમ સર્ન
 (D) ડી.વેસ્ચલર
38. નીચેનામાંથી અભિપ્રેરણાનું ઘટક કયું નથી ?
 (A) જરૂરિયાત (B) ઈચ્છા
 (C) પ્રેરક (D) શિક્ષણ

39. Social cognition is subtopic of _____.

- (A) Para psychology
- (B) Clinical psychology
- (C) Social psychology
- (D) Educational psychology

40. Programmed instruction is outcome of research conducted by

- (A) Thorndike, E. L.
- (B) Skinner, B. F.
- (C) Watson, J. B.
- (D) Pavlov, Ivan

41. According to NCF 2005, learning is _____.

- (A) Teacher centric
- (B) Learner centric
- (C) Burdensome
- (D) Textbook centric

42. Justice Varma Committee Report suggested reforms in _____.

- (A) Vocational Education
- (B) School Education
- (C) Technical Education
- (D) Teacher Education

43. NISHTHA programme aims at improving the quality of _____.

- (A) Policy makers in Education
- (B) Planners in Education
- (C) Teacher Educators
- (D) School Teachers and Heads

39. સામાજિક જ્ઞાન _____ નો પેટા એકમ છે ?

- (A) પરામનોપિજ્ઞાન
- (B) નૈદાનિક મનોપિજ્ઞાન
- (C) સામાજિક મનોપિજ્ઞાન
- (D) શૈક્ષણિક મનોપિજ્ઞાન

40. અભિક્રમિત અનુદેશન _____

દ્વારા થયેલ સંશોધનનું પરિણામ છે.

- (A) થોર્નડાઈક, ઇ.એલ.
- (B) સ્કિનર, બી. એફ.
- (C) વોટ્સન, જે.બી.
- (D) પેવલોવ, ઇવાન

41. NCF 2005 પ્રમાણે અધ્યયન _____ છે.

- (A) શિક્ષણ કેન્દ્રી
- (B) અધ્યેતા કેન્દ્રી
- (C) ભારવાળું
- (D) પાઠ્યપુસ્તક કેન્દ્રી

42. જસ્ટિસ વર્મા સમીતિએ _____ માં સુધારા સુચવ્યા છે.

- (A) વ્યાવસાયિક શિક્ષણ
- (B) શાળા શિક્ષણ
- (C) તકનિકી શિક્ષણ
- (D) શિક્ષક શિક્ષણ

43. NISHTHA કાર્યક્રમનો હેતુ _____ ની ગુણવત્તા વધારવાનો છે.

- (A) શિક્ષણમાં નીતિ નિર્ધારકો
- (B) શિક્ષણમાં આયોજકો
- (C) શિક્ષક શિક્ષણ
- (D) શાળા શિક્ષકો અને શાળાના વડા

44. NCFTE recommended changes in the curriculum of _____.

- (A) School Education
- (B) Technical Education
- (C) Vocational Education
- (D) Teacher Education

45. For coordination, determination and maintenance of standards in higher education, an apex body is _____.

- (A) AICTE
- (B) NCERT
- (C) UGC
- (D) NCTE

46. Which organization is not providing in-service education to school teachers ?

- (A) DIET
- (B) SCERT
- (C) UGC
- (D) NCERT

47. Which Commission suggested for opening up of post graduate department of education in Universities ?

- (A) University Education Commission 1948 – 49
- (B) Kothari Commission 1964 – 66
- (C) Secondary Education Commission
- (D) Sadler Commission 1917 – 19

44. NCFTE એ _____ ના અભ્યાસક્રમમાં પરિવર્તન કરવાની ભલામણ કરી હતી ?

- (A) શાળા શિક્ષણ
- (B) તકનિકી શિક્ષણ
- (C) વ્યાવસાયિક શિક્ષણ
- (D) શિક્ષક શિક્ષણ

45. ઉચ્ચ શિક્ષણના ધોરણોનું સંકલન, નિશ્ચયન અને જાળવણી કરવાની સર્વોચ્ચ સંસ્થા _____ છે.

- (A) AICTE
- (B) NCERT
- (C) UGC
- (D) NCTE

46. કઈ સંસ્થા શાળાના શિક્ષકોને સેવા કાલીન તાલીમ આપતી નથી ?

- (A) DIET
- (B) SCERT
- (C) UGC
- (D) NCERT

47. વિશ્વવિદ્યાલયોમાં શિક્ષણના અનુસ્નાતક વિભાગો શરૂ કરવાનું સુચન કયા આયોગે કર્યું હતું ?

- (A) વિશ્વ વિદ્યાલય શિક્ષણ આયોગ 1948-49
- (B) કોઠારી આયોગ 1964-66
- (C) માધ્યમિક શિક્ષણ આયોગ
- (D) સેડલર આયોગ 1917-19

48. An effective teacher is _____ in nature.

- (A) Autocratic
- (B) Authoritarian
- (C) Democratic
- (D) Laissez Faire

49. Which of the following is not true in case of blended learning ?

- (A) Mixed mode learning
- (B) Hybrid learning
- (C) Online and in-person learning
- (D) Mobile learning

50. Which of the following is not method for examining collaborative learning ?

- (A) Conversation analysis
- (B) Statistical analysis
- (C) Discourse analysis
- (D) Meta analysis

51. Which of the following factors influence curriculum change ?

Select the appropriate codes.

1. Growth in knowledge
2. Technology change
3. Job-placement
4. Availability of competent teachers
5. Needs and aspiration of people

Codes :

- (A) 1, 2 and 3
- (B) 2, 3 and 4
- (C) 1, 2 and 5
- (D) 2, 4 and 5

48. અસરકારક શિક્ષક સ્વભાવે _____ હોય છે.

- (A) એકતંત્રીય
- (B) સત્તાવાદી (સરમુખત્યાર)
- (C) લોકશાહી વાળો
- (D) હસ્તક્ષેપ રહિત

49. બ્લેન્ડેડ લર્નિંગનાં સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી શું સાચું નથી ?

- (A) મિશ્ર પ્રકારનું અધ્યયન
- (B) હાઇબ્રીડ અધ્યયન
- (C) ઓનલાઇન અને રૂબરૂમાં અધ્યયન
- (D) મોબાઇલ અધ્યયન

50. સહયોગપૂર્ણ અધ્યયન કરવા માટેની નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિ નથી ?

- (A) સંભાષણ (વાતચીત) વિશ્લેષણ
- (B) આંકડાશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ
- (C) વાર્તાલાપ વિશ્લેષણ
- (D) અધિ વિશ્લેષણ

51. નીચેનામાંથી કયાં પરિબલો અભ્યાસક્રમ પરિવર્તન પર અસર પાડે છે ?

યોગ્ય સંકેત પસંદ કરો.

1. જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ
2. તકનીકી પરિવર્તન
3. નોકરીમાં નિયુક્તિ
4. સક્ષમ શિક્ષકોની પ્રાપ્યતા
5. લોકોની જરૂરિયાત અને આકાંક્ષા

સંકેત :

- (A) 1, 2 અને 3
- (B) 2, 3 અને 4
- (C) 1, 2 અને 5
- (D) 2, 4 અને 5

52. Identify three most crucial stakeholders from the following to ensure sustainable change in curriculum.

Select an appropriate code.

1. Students
2. Teachers
3. Parents
4. Educational authorities
5. General public

Codes :

- (A) 1, 4 and 5 (B) 1, 2 and 4
(C) 1, 3 and 5 (D) 3, 4 and 5

53. The model of behavioral objectives of curriculum evaluation was presented by _____.

- (A) Stuffle Beam (B) Hilda Taba
(C) John Dewey (D) Tyler

54. In which of the following approaches to curriculum design, constructivist orientation will be manifested ?

- (A) Evaluation approach of curriculum design
(B) Job analysis of learning tasks
(C) Input process emphasis on curriculum
(D) Concept mapping as a tool for curricular choice

55. In CIPP model of curriculum, which one of the following is based on interactive modes of relationships ?

- (A) Context (B) Input
(C) Process (D) Product

56. In which of the following models of curriculum evaluation, the curriculum objectives are obtained from the students society and the subject matter ?

- (A) Objectives-Centred Model
(B) Congruence-Contingency Model
(C) Goal-Free Model
(D) Effectiveness Model

52. નીચેનામાંથી અભ્યાસક્રમમાં ટકાઉ પરિવર્તન લાવનારા સૌથી અગત્યના ત્રણ હિતધારકોને ઓળખો. યોગ્ય સંકેત પસંદ કરો.

1. વિદ્યાર્થીઓ
2. શિક્ષકો
3. વાલીઓ
4. શૈક્ષણિક સત્તાધારીઓ
5. સામાન્ય જનતા

સંકેત :

- (A) 1, 4 અને 5 (B) 1, 2 અને 4
(C) 1, 3 અને 5 (D) 3, 4 અને 5

53. અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનનું 'વર્તનવાદી હેતુ પ્રતિમાન' _____ રજૂ કર્યું હતું.

- (A) સ્ટફલ બીમે (B) હિલ્ડા ટાબાએ
(C) જહોન ડ્યુવેએ (D) ટાઇલરે

54. અભ્યાસક્રમ રચનાની નીચે જણાવેલમાંથી કયા અભિગમમાં સંરચનાવાદી અભિમુખતા પ્રગટ થશે ?

- (A) અભ્યાસક્રમ રચનાનો મૂલ્યાંકન અભિગમ
(B) અધ્યયન કાર્યોનું કાર્ય વિશ્લેષણ
(C) અભ્યાસક્રમ પર નિવેશ પ્રક્રિયાનું બળ
(D) અભ્યાસક્રમની પસંદગીમાં ઉપકરણ તરીકે સંકલ્પના માપન

55. CIPP પ્રતિમાનમાં નીચેનામાંથી શું સંબંધોની આંતરક્રિયાત્મક રીત પર આધારિત છે ?

- (A) સંદર્ભ (B) નિવેશ (ઇનપુટ)
(C) પ્રક્રિયા (D) નીપજ

56. નીચેનામાંથી અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના કયા પ્રતિમાનમાં અભ્યાસક્રમનાં હેતુઓ વિદ્યાર્થીઓ, સમાજ અને વિષય-સામગ્રીમાંથી મેળવવામાં આવે છે ?

- (A) હેતુ - કેન્દ્રિત પ્રતિમાન
(B) અનુરૂપતા - પ્રાસંગિકતા પ્રતિમાન
(C) ધ્યેય - મુક્ત પ્રતિમાન
(D) અસરકારકતા પ્રતિમાન

57. The primary aim of supervising/ cooperating with the teacher educators in the education of 'Student-teachers' is most appropriately described as ____.

- (A) Setting a good example for the 'student-teacher' to follow
- (B) Helping the 'student-teacher' develop effective ways of teaching
- (C) Determining the educational philosophy to be implemented by the 'student-teacher'
- (D) Providing the student-teacher with information on classroom management techniques

58. Which one of the following is not true about the difference between formative and summative evaluation of curriculum ?

- (A) Formative evaluation provides instant feedback on students' progress whereas summative evaluation waits till the end to assess students
- (B) Rubrics are used in summative evaluation but not in formative evaluation
- (C) The goal of formative evaluation is the grading and promotion of students, whereas the purpose of summative evaluation is to improve teaching learning process based on the feedback of the students
- (D) Summative evaluation pays attention to the outcomes as measured by performance markers while formative evaluation focuses on the ongoing learning process

57. શિક્ષક પ્રશિક્ષણમાં, " શિક્ષક પ્રશિક્ષકોનું નિરીક્ષણ કરવા / તેમને સહકાર આપવા" નો પ્રારંભિક હેતુ _____ વિધાન દ્વારા સૌથી યોગ્ય રીતે વર્ણવી શકાય છે.

- (A) શિક્ષક પ્રશિક્ષણાર્થીને અનુકરણ કરવા માટે સારું ઉદાહરણ સ્થાપિત કરવું
- (B) અધ્યાપનની અસરકારક રીતો વિકસાવવામાં શિક્ષક પ્રશિક્ષણાર્થીઓને મદદ કરવી
- (C) શિક્ષક પ્રશિક્ષણાર્થીઓ દ્વારા અમલ કરાવવા માટે શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાન નિશ્ચિત કરવું
- (D) વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપન તકનિકો અંગે શિક્ષક પ્રશિક્ષણાર્થીઓને માહિતી આપવી

58. અભ્યાસક્રમના નિર્માણાત્મક (Formative) અને સારાંશિત (Summative) મૂલ્યાંકન વચ્ચેના તફાવતના સંદર્ભમાં શું સાચું નથી ?

- (A) નિર્માણાત્મક મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીઓની પ્રગતિ પર તાત્કાલિક પ્રતિપોષણ આપે છે, જ્યારે સારાંશિત મૂલ્યાંકન વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે અંત સુધી રાહ જુએ છે
- (B) સારાંશિત મૂલ્યાંકનમાં રૂબ્રિક્સનો ઉપયોગ થાય છે, જ્યારે નિર્માણાત્મક મૂલ્યાંકનમાં નથી થતો
- (C) વિદ્યાર્થીઓને ગ્રેડ અને બઢતી આપવી એ નિર્માણાત્મક મૂલ્યાંકનનું ધ્યેય છે, જ્યારે સારાંશિત મૂલ્યાંકનનો હેતુ છે -વિદ્યાર્થીઓના પ્રતિપોષણને આધારે અધ્યાપન અધ્યયન પ્રક્રિયા સુધારવી
- (D) ટેજાવના નિર્દેશકો (Performance Markers) દ્વારા મપાતી નિષ્પત્તિઓ પર સારાંશિત મૂલ્યાંકન ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે જ્યારે, નિર્માણાત્મક મૂલ્યાંકન ચાલી રહેલી અધ્યયન પ્રક્રિયા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે

59. Which one of the following sequence is correct for 5Es model of teaching ?
- (A) Explore, Explain, Engage, Elaborate and Evaluate
(B) Engage, Explore, Elaborate, Explain and Evaluate
(C) Explore, Engage, Explain, Elaborate and Evaluate
(D) Engage, Explore, Explain, Elaborate and Evaluate
60. A group of teachers cooperatively plan the best learning situation for a particular student, discuss the plan with the student and have the student sign the written plan. Which of the following best describes this process ?
- (A) Individualizing unit teaching
(B) The contract method
(C) Programme instruction
(D) Team teaching, individualized instructions with contract method
61. To respond to a particular statement of the attitude scale 40 subjects have selected the option "Agree", 90 have selected the option "Neutral" and 80 subjects have selected the option "Disagree". If Chi-square is calculated for this data by equal probability method, what will be the expected frequencies for each option ?

	Agree	Neutral	Disagree
(A)	70	70	70
(B)	210	210	210
(C)	33.6	142.8	33.6
(D)	35	35	35

59. અધ્યાપનના 5E પ્રતિમાનના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયો ક્રમ સાચો છે ?
- (A) Explore, Explain, Engage, Elaborate and Evaluate
(B) Engage, Explore, Elaborate, Explain and Evaluate
(C) Explore, Engage, Explain, Elaborate and Evaluate
(D) Engage, Explore, Explain, Elaborate and Evaluate

60. શિક્ષકોનું એક જૂથ સહકારી રીતે કોઈ એક ચોકકસ વિદ્યાર્થી માટે શ્રેષ્ઠ અધ્યયન પરિસ્થિતિનું આયોજન કરે છે, વિદ્યાર્થી જોડે આયોજન અંગે ચર્ચા કરે છે, અને વિદ્યાર્થી જોડે લેખિત આયોજનમાં સહી કરાવે છે. નીચેનામાંથી શું, આ પ્રક્રિયાનું શ્રેષ્ઠ વર્ણન કરે છે ?
- (A) એકમ અધ્યાપનનું વ્યક્તિકરણ
(B) અનુબંધ (Contract) પદ્ધતિ
(C) અભિકમિત અનુદેશન
(D) જૂથ (Team) અધ્યાપન, અનુબંધ પદ્ધતિ સાથે વ્યક્તિગત અનુદેશન

61. વલણ માપદંડના એક નિશ્ચિત વિધાનને પ્રતિચાર અથવા માટે 40 પાત્રોએ "સંમત" વિકલ્પ પસંદ કર્યો, 90 પાત્રોએ "તટસ્થ" વિકલ્પ પસંદ કર્યો અને 80 પાત્રોએ "અસંમત" વિકલ્પ પસંદ કર્યો. આ પ્રવૃત્તિ માટે સમાન સંભવની રીતે કોઈ વર્ગની ગણતરી કરવામાં આવે તો, દરેક વિકલ્પ માટે અપેક્ષિત આવૃત્તિ કેટલી મળશે ?

	સંમત	તટસ્થ	અસંમત
(A)	70	70	70
(B)	210	210	210
(C)	33.6	142.8	33.6
(D)	35	35	35

62. Match the following and select an appropriate code.

Section – A

1. Case study
2. Narrative Research Design
3. Mixed Research method

Section – B

- i. Triangulation is its type
- ii. Only quantitative data are collected
- iii. Diagnosis of the subject is done
- iv. Life experiences of the subjects are focused

Codes :

	1	2	3
(A)	iii	ii	i
(B)	iv	ii	i
(C)	iii	iv	i
(D)	iii	ii	iv

63. In which research design, cycle of data collection-analysis-interpretation continues till satisfactory results are obtained or till probability of data collection becomes zero ?

- (A) Grounded Theory Design
- (B) Narrative Research Design
- (C) Experimental Research Design
- (D) Causal Comparative Research Design

62. જોડકાં બનાવો અને યોગ્ય સંકેત પસંદ કરો.

વિભાગ- અ

1. વ્યક્તિ અભ્યાસ
2. કથાત્મક સંશોધન યોજના
3. મિશ્ર સંશોધન પદ્ધતિ

વિભાગ- બ

- i. ત્રિકોણીકરણ એ તેનો પ્રકાર છે.
- ii. ફક્ત સાંખ્યિક પ્રવૃત્ત એકત્ર કરવામાં આવે છે.
- iii. અભ્યાસપાત્રનું નિદાન કરવામાં આવે છે.
- iv. અભ્યાસપાત્રોના જીવન અનુભવોને કેન્દ્રમાં રાખવામાં આવે છે.

સંકેત :

	1	2	3
(A)	iii	ii	i
(B)	iv	ii	i
(C)	iii	iv	i
(D)	iii	ii	iv

63. કઈ સંશોધન યોજનામાં, સંતોષકારક પરિણામો મળે ત્યાં સુધી અથવા પ્રદત્ત મળવાની સંભાવના શૂન્ય થાય ત્યાં સુધી પ્રદત્ત એકત્રીકરણ વિશ્લેષણ અર્થઘટનનું ચક્ર ચાલતું રહે છે ?

- (A) ગ્રાઉન્ડેડ સિદ્ધાંત યોજના
- (B) કથાત્મક સંશોધન યોજના
- (C) પ્રાયોગિક સંશોધન યોજના
- (D) કારણ તુલનાત્મક સંશોધન યોજના

64. If the F value is found 16 by ANOVA for the scores of male and female teachers in a personality test, then what will be the 't' value for the same data ?
- (A) 16
(B) 4
(C) 64
(D) None of the above
65. Which of the following test should be used to test the hypothesis : "There is no significant difference between mean scores of the students of Grade IX and X of Rajkot City in value awareness test" ?
- (A) One Tailed Test
(B) Two Tailed Test
(C) Chi square Test
(D) Pearson's Rank Correlation Test
66. If calculated 't' value is found 2.13 while testing the null hypothesis for $df = 30$, what decision should be taken ?
- (A) Hypothesis is not rejected
(B) Hypothesis is rejected at 0.05 level of significance
(C) Hypothesis is rejected at 0.01 level of significance
(D) (B) or (C)
64. જો એક વ્યક્તિત્વ કસોટીમાં પુરુષ અને સ્ત્રી શિક્ષકોના પ્રાપ્તાંકો માટે ANOVA દ્વારા F મૂલ્ય 16 મળે છે, તો તે જ પ્રદત્ત માટેનું 't' મૂલ્ય શું મળશે ?
- (A) 16
(B) 4
(C) 64
(D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં
65. "રાજકોટ શહેરના ધોરણ IX અને X ના વિદ્યાર્થીઓના મૂલ્યજાગૃતિ કસોટીના સરેરાશ પ્રાપ્તાંકો વચ્ચે સાર્થક તફાવત નથી." આ ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી કરવા માટે નીચેનામાંથી કઈ કસોટીનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ ?
- (A) એક પુચ્છી કસોટી
(B) દ્વિપુચ્છી કસોટી
(C) કાઈ વર્ગ કસોટી
(D) પિયર્સનની ક્રમાંક સહસંબંધ કસોટી
66. એક શૂન્ય ઉત્કલ્પનાની ચકાસણી કરતી વખતે જો $df = 30$ માટે 't' નું ગણેલ મૂલ્ય 2.13 મળે તો શું નિર્ણય લેવો જોઈએ.
- (A) ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થતો નથી.
(B) 0.05 કક્ષાએ ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે
(C) 0.01 કક્ષાએ ઉત્કલ્પનાનો અસ્વીકાર થાય છે
(D) (B) અથવા (C)

67. Match the following and select correct code.

Section – A

Section – B

1. Nominal Scale	i. Distance between Surat and Vadodara
2. Ordinal Scale	ii. Used only in qualitative research
3. Interval Scale	iii. Division of subjects on the basis of their gender
4. Ratio Scale	iv. Ranks given to the students on the basis of their results in exam
	v. Scores obtained by the students in reasoning test

Codes :

	1	2	3	4
(A)	ii	iii	iv	v
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iii	iv	v	ii
(D)	iii	iv	v	i

68. Which type of the hypothesis is

“Adjustment level of post graduate students of science is higher than that of undergraduate students of science” ?

- (A) Null
(B) Non-directional
(C) Directional
(D) Both (A) and (C)

67. નીચેના જોડકાં જોડો અને સાચો સંકેત પસંદ કરો.

વિભાગ- અ

વિભાગ- બ

1. નામલક્ષી માપન	i. સુરત અને વડોદરા વચ્ચેનું અંતર
2. ક્રમલક્ષી માપન	ii. ફક્ત ગુણાત્મક સંશોધનમાં વપરાય છે
3. અંતરાલ માપન	iii. પાત્રોનું તેમના લિંગ (Gender) ના આધારે વિભાજન
4. ગુણોત્તર માપન	iv. વિદ્યાર્થીઓને તેમના પરીક્ષાના પરિણામોને આધારે અપાયેલા ક્રમો
	v. તર્ક કસોટીમાં વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલાં પ્રાપ્તાંકો

સંકેત :

	1	2	3	4
(A)	ii	iii	iv	v
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iii	iv	v	ii
(D)	iii	iv	v	i

68. “વિજ્ઞાનના સ્નાતક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓ કરતા વિજ્ઞાનના અનુસ્નાતક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓનાં અનુકૂલનની કક્ષા ઉચ્ચ છે.” આ કયા પ્રકારની ઉત્કલ્પના છે?

- (A) શૂન્ય
(B) બિનદિશાસૂચક
(C) દિશાસૂચક
(D) (A) અને (C)

69. Which type of the hypothesis is :
“There is significant difference between
mental stress of government and
non-government employees” ?

- (A) Non-directional
- (B) Directional
- (C) Null
- (D) Both (A) and (C)

70. Read the following statements carefully.

- i. Data are obtained in interval scale in qualitative research.
- ii. More than one research tool can be used in qualitative research.
- iii. More than one research methods can be used in any single qualitative research.

Which of the following codes is correct ?

- (A) Only statement no. ii is correct
- (B) Statement no. i and ii are correct
- (C) Only statement no. iii is correct
- (D) Statement no. ii and iii are correct

71. Portfolio assessments can provide _____ opportunities for monitoring progress towards identified outcomes.

- (A) Formative
- (B) Summative
- (C) Both formative and summative
- (D) Diagnostic

69. “સરકારી અને બિનસરકારી કર્મચારીઓના માનસિક તાણ વચ્ચે સાર્થક તફાવત છે.”

આ કયા પ્રકારની ઉત્કલ્પના છે ?

- (A) બિનદિશાસૂચક
- (B) દિશાસૂચક
- (C) શૂન્ય
- (D) (A) અને (C)

70. નીચેના વિધાનો ધ્યાનથી વાંચો.

- i. ગુણાત્મક સંશોધનમાં અંતરાલ માપ પદ્ધતિમાં પ્રવૃત્ત મેળવવામાં આવે છે.
- ii. ગુણાત્મક સંશોધન એક કરતા વધુ સંશોધન ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- iii. કોઈ એક ગુણાત્મક સંશોધન એક કરતા વધુ સંશોધન પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

નીચેનામાંથી કયો સંકેત સાચો છે ?

- (A) ફક્ત વિધાન નં. ii સાચું છે
- (B) વિધાન નં. i અને ii સાચાં છે
- (C) ફક્ત વિધાન નં. iii સાચું છે
- (D) વિધાન નં. ii અને iii સાચાં છે

71. પોર્ટફોલિયો મૂલ્યાંકન એ ઓળખાયેલ (વિચારેલ) નિષ્પત્તિ તરફની પ્રગતિનું અનુસ્રવણ કરવાની _____ તકો પૂરી પાડે છે.

- (A) નિર્માણાત્મક
- (B) સારાંશિત
- (C) નિર્માણાત્મક અને સારાંશિત બંને
- (D) નિદાનાત્મક

72. Reflective journal does not include

- (A) Reflection on actions
- (B) Reflection in action
- (C) Reflection for actions
- (D) Reflection of action

73. Which among the following is not the objective of pedagogic analysis ?

- (A) To analyse the curricular content into meaningful components
- (B) To anticipate comprehensive instructional objectives for each component
- (C) To improve rapidity of learning outcomes
- (D) To design appropriate objective based learning experiences for different stages and contents

74. Which among the following is correct sequence of reflective level of teaching ?

- (A) Focus, syntax, social system and support system
- (B) Focus, social system, syntax and support system
- (C) Focus, social system, support system and syntax
- (D) Focus, support system, syntax and social system

72. રિફ્લેક્ટિવ જર્નલમાં _____ નો સમાવેશ થતો નથી.

- (A) ક્રિયા પર રિફ્લેક્શન (પ્રતિભાવ)
- (B) ક્રિયામાં પ્રતિભાવ
- (C) ક્રિયામાટે પ્રતિભાવ
- (D) ક્રિયાનો પ્રતિભાવ

73. નીચેનામાંથી શિક્ષણશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણનો હેતુ કયો નથી ?

- (A) અભ્યાસક્રમીય વિષયવસ્તુનું અર્થસભર ઘટકોમાં વિશ્લેષણ કરવું
- (B) દરેક ઘટક માટે વ્યાપક (સર્વગ્રાહી) અનુદેશન હેતુઓ અંગે પહેલાથી વિચારવું
- (C) અધ્યયન નિષ્પત્તિની ઝડપ વધારવી
- (D) જુદા જુદા સ્તરો અને વિષયવસ્તુ માટે યોગ્ય હેતુઓ પર આધારિત અધ્યયન અનુભવોની યોજના તૈયાર કરવી

74. ચિંતનાત્મક અધ્યાપનનો સાચો ક્રમ નીચેનામાંથી કયો છે ?

- (A) કેન્દ્ર બિંદુ (હેતુ), સંરચના, સામાજિક પ્રણાલી, સહાયક પ્રણાલી
- (B) કેન્દ્રબિંદુ, સામાજિક પ્રણાલી, સંરચના, સહાયક પ્રણાલી
- (C) કેન્દ્ર બિંદુ, સામાજિક પ્રણાલી, સહાયક પ્રણાલી, સંરચના
- (D) કેન્દ્રબિંદુ, સહાયક પ્રણાલી, સંરચના, સામાજિક પ્રણાલી

75. Competency based assessment is the process of _____ on the character and scope of learner's progress towards professional standards.
- (A) Collecting evidence and establishing conclusions
(B) Developing communication skills
(C) Evaluating and revising rubrics
(D) Write a description for each performance level
76. Which elements are included in assessment triangle ?
- (A) Cognition, affective and psychomotor
(B) Cognition, conative and metacognition
(C) Cognition, observation and interpretation
(D) Cognition, assessment and interpretation
77. Which is true for holistic rubrics ?
- (A) Scoring is faster
(B) Requires less time to achieve
(C) Good for summative assessment
(D) Gives formative feedback to the students

75. ક્ષમતા આધારિત મૂલ્યાંકન એ અધ્યેતાના ચરિત્ર અને વ્યાવસાયિક માનકો તરફની અધ્યેતાની પ્રગતિના _____ ની પ્રક્રિયા છે.
- (A) સાબિતીઓ, એકત્ર કરવી અને તારણો સ્થાપિત કરવા
(B) સંપ્રેષણ કૌશલ્યના વિકાસ
(C) મૂલ્યાંકન અને રૂબ્રિક્સમાં સુધારો કરવાની
(D) કામગીરીની દરેક કક્ષાનું વર્ણન લખવાની
76. મૂલ્યાંકન ત્રિકોણમાં કયા ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) સંજ્ઞાન (જ્ઞાન) ભાવાત્મક અને મનોશારીરિક
(B) સંજ્ઞાન, પ્રવૃત્તિ વિષયક અને અધિજ્ઞાન
(C) સંજ્ઞાન, અવલોકન અને અર્થઘટન
(D) સંજ્ઞાન, આકારણી અને અર્થઘટન
77. સર્વગ્રાહી રૂબ્રિક્સના સંદર્ભમાં શું સાચું છે ?
- (A) ગુણાંકન વધુ ઝડપી છે
(B) સિદ્ધ કરવામાં ઓછો સમય લે છે
(C) સારાંશિત મૂલ્યાંકન માટે સાચું છે
(D) વિદ્યાર્થીઓને નિર્માણાત્મક પ્રતિપોષણ આપે છે

78. A portfolio is not _____.
- (A) Collection of stories from books
 - (B) Collection of student's own work
 - (C) Student's own progression of learning
 - (D) Authentic representation of learning

79. Critical pedagogy, a teaching approach, believes that
- (A) The experiences and perceptions of learners are important
 - (B) The teacher should always lead the classroom teaching
 - (C) Learners do not reason independently
 - (D) Students' out of school learning is irrelevant

80. Self directed learning aims at
- (A) Promoting emancipatory and rote learning
 - (B) Fostering transformational learning
 - (C) Promoting rote and transformational learning
 - (D) Promoting emancipatory and transformational learning

81. In which city, the main office of INFLIBNET is there ?
- (A) Gandhinagar
 - (B) New Delhi
 - (C) Ahmedabad
 - (D) Ajmer

78. પોર્ટફોલીયો _____ નથી.
- (A) પુસ્તકોમાંથી વાર્તાઓનો સંગ્રહ
 - (B) વિદ્યાર્થીઓના પોતાના કાર્યોનો સંગ્રહ
 - (C) વિદ્યાર્થીઓની પોતાની અધ્યયન પ્રગતિ
 - (D) અધ્યયનનું અધિકૃત નિવેદન (રજૂઆત)

79. વિવેચનાત્મક શિક્ષણશસ્ત્રનો અધ્યાપન અભિગમ માને છે કે
- (A) અધ્યેતાનું પ્રત્યક્ષીકરણ (સમજ) અને અનુભવ મહત્વનું છે
 - (B) શિક્ષકે હંમેશા વર્ગખંડ અધ્યાપનને નેતૃત્વ પૂરું પાડવું જોઈએ
 - (C) અધ્યેતા સ્વતંત્ર રીતે તર્ક કરતા નથી
 - (D) શાળા બહારનું અધ્યેતાનું અધ્યયન અસંગત છે

80. સ્વનિર્દેશિત અધ્યયનનો હેતુ _____ છે.
- (A) બંધનમુક્ત અને ગોખણીયા અધ્યયનને પ્રોત્સાહન આપવું
 - (B) પરિવર્તનકારી અધ્યયનને પોષવું
 - (C) પરિવર્તનકારી અને ગોખણીયા અધ્યયનને પ્રોત્સાહન આપવું
 - (D) બંધનમુક્ત અને પરિવર્તનકારી અધ્યયનને પ્રોત્સાહન આપવું

81. INFLIBNET નું મુખ્ય કાર્યાલય કયા શહેરમાં છે ?
- (A) ગાંધીનગર
 - (B) નવી દિલ્લી
 - (C) અમદાવાદ
 - (D) અજમેર

82. Which online repository was launched by MHRD and NCERT in India ?

- (A) MOOC
- (B) INFLIBNET
- (C) ERIC
- (D) NROER

83. In which of the following models, steps of formative and summative evaluation are mentioned ?

- (A) ASSURE
- (B) ADDIE
- (C) D and M Model
- (D) Dick and Carey Model

84. Teacher and students are connected online always in _____.

- (A) Blended learning
- (B) Asynchronous E-learning
- (C) Synchronous E-learning
- (D) E-learning

85. Which of the following is one of the objectives of E-Inclusion ?

- (A) To make only disable persons E-literate
- (B) To make only non-disable persons E-literate
- (C) To make all E-literate
- (D) To make only educated people E-literate

82. ભારતમાં MHRD અને NCERT દ્વારા કઈ ઓનલાઇન રિપોઝિટરી શરૂ કરવામાં આવી હતી ?

- (A) MOOC
- (B) INFLIBNET
- (C) ERIC
- (D) NROER

83. નીચેનામાંથી કયા પ્રતિમાનમાં નિર્માણાત્મક (Formative) અને સારાંશિત (Summative) મૂલ્યાંકનનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે ?

- (A) ASSURE
- (B) ADDIE
- (C) D અને M પ્રતિમાન
- (D) ડીક એન્ડ કેરી પ્રતિમાન

84. _____ માં વિદ્યાર્થીઓ હંમેશા એકબીજા સાથે ઓનલાઇન જોડાય છે.

- (A) બ્લેન્ડેડ લર્નિંગ
- (B) અસિંક્રોનસ ઇ-લર્નિંગ
- (C) સિંક્રોનસ ઇ-લર્નિંગ
- (D) ઇ-લર્નિંગ

85. નીચેનામાંથી કયું ઇ-સમાવેશનના હેતુઓમાંથી એક હેતુ છે ?

- (A) ફક્ત સક્ષમતા ધરાવતી વ્યક્તિઓને ઇ-સાક્ષર બનાવવા
- (B) ફક્ત અક્ષમતા ન ધરાવતી વ્યક્તિઓને ઇ-સાક્ષર બનાવવા
- (C) તમામને ઇ-સાક્ષર બનાવવા
- (D) ફક્ત શિક્ષિત લોકોને ઇ-સાક્ષર બનાવવા

86. What are 'D' and 'D' stand for in ADDIE in a proper sequence ?

- (A) Design and Development
- (B) Development and Design
- (C) Design and Department
- (D) Department and Development

87. What is reception, expectancy and retrieval are associated with ?

- (A) Gagne's Nine Events of Instruction
- (B) Thorndike's Laws of learning
- (C) Constructivist theory of learning
- (D) Behaviouristic theory of learning

88. Who of the following is not a behaviouristic psychologist ?

- (A) Watson
- (B) Skinner
- (C) Freud
- (D) Pavlov

89. In which type of conditioning, organism gives external response ?

- (A) Reverse conditioning
- (B) Classical conditioning
- (C) Operant conditioning
- (D) Parallel conditioning

86. ADDIE માં 'D' અને 'D' યોગ્ય ક્રમમાં શું દર્શાવે છે ?

- (A) Design and Development
- (B) Development and Design
- (C) Design and Department
- (D) Department and Development

87. આપકાર (Reception) અપેક્ષા અને પુનઃપ્રાપ્તિ (Retrieval) શાની સાથે જોડાયેલા છે ?

- (A) ગેને સુચિત અનુદેશનનાં નવ પ્રસંગો
- (B) થોર્નડાઈકના અધ્યયનનાં નિયમો
- (C) અધ્યયનનો રચનાવાદી સિદ્ધાંત
- (D) અધ્યયનનો વર્તનવાદી સિદ્ધાંત

88. નીચેનામાંથી કોણ વર્તનવાદી મનોવૈજ્ઞાનિક નથી ?

- (A) વોટ્સન
- (B) સ્કિનર
- (C) ફ્રોઈડ
- (D) પેવલોવ

89. કયા પ્રકારનાં અભિસંધાનમાં પ્રાણી બાહ્ય પ્રતિચાર આપે છે ?

- (A) ઉલટક્રમ અભિસંધાન
- (B) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન
- (C) કારક અભિસંધાન
- (D) સમાંતર અભિસંધાન

90. Which of the following is false ?

- (A) Data are always obtained from information
- (B) Information is obtained from processed data
- (C) Data is raw material for information
- (D) Data is a systematic presentation of raw material that can be processed to get information

91. Which two of the following are correct matching of names of Management theories and their Author ?

Management theory	Name of Author
1. Scientific Management Theory	Fredrick Taylor
2. Administrative Management Theory	Elton Mayo
3. Bureaucratic Theory of Management	Max Weber
4. Behavioral Management Theory	Henry Fayol

- (A) 1 and 2 are correct but 3 and 4 are wrong
- (B) 1 and 4 are correct but 2 and 3 are wrong
- (C) 1 and 3 are correct but 2 and 4 are wrong
- (D) 2 and 3 are correct but 1 and 4 are wrong

90. નીચેનામાંથી શું ખોટું છે ?

- (A) પ્રદત્ત હંમેશા માહિતીમાંથી મેળવવામાં આવે છે
- (B) પ્રક્રિયામાંથી પસાર થયેલ પ્રદત્તમાંથી માહિતી મળે છે
- (C) પ્રદત્ત માહિતી માટેની કાચી સામગ્રી છે
- (D) પ્રદત્ત કાચી સામગ્રીની એવી વ્યવસ્થિત રજૂઆત છે જેમાંથી માહિતી મેળવવા માટે પ્રક્રિયા કરી શકાય છે

91. નીચેનામાંથી કઈ બે જોડો વ્યવસ્થાન સિદ્ધાંતો અને તેના લેખકોની સાચી જોડ બતાવે છે ?

વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત	લેખકનું નામ
1. વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત	ફ્રેડરિક ટાયલર
2. વહીવટી વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત	એલ્ટન મેયો
3. અમલદારીશાહી વાળો વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત	મેક્સ વેબર
4. વાર્તાનિક વ્યવસ્થાપન સિદ્ધાંત	હેન્રી ફેયલ

- (A) 1 અને 2 સાચી છે પણ 3 અને 4 ખોટી છે
- (B) 1 અને 4 સાચી છે પણ 2 અને 3 ખોટી છે
- (C) 1 અને 3 સાચી છે પણ 2 અને 4 ખોટી છે
- (D) 2 અને 3 સાચી છે પણ 1 અને 4 ખોટી છે

92. Which two of the following are wrong about the management techniques ?

1. Bench marking for quality management
2. Planning Programming and Budgeting System (PPBS) for financial management
3. Programme Evaluation and Review Technique (PERT) for planning
4. Strengths, Opportunities, Weaknesses and Challenges (SWOT) analysis for time management

- (A) 1 and 3 are wrong but 2 and 4 are correct
- (B) 2 and 3 are wrong but 1 and 4 are correct
- (C) 3 and 4 are wrong but 1 and 2 are correct
- (D) 1 and 4 are wrong but 2 and 3 are correct

93. Which one of the following is false about transformational leaders ?

- (A) Arouse emotions in their followers which motivates the followers to act
- (B) Work within the organisational culture as it exists
- (C) Is proactive and forms new expectations in followers
- (D) Possesses good vision, management skills to develop strong emotional bonds with followers

92. વ્યવસ્થાપન તકનિકના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કઈ બે બાબતો ખોટી છે ?

1. ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન માટે સીમા નિશ્ચિત કરવી.
2. નાણાકીય વ્યવસ્થાપન માટે આયોજન, પ્રોગ્રામિંગ અને બજેટીંગ સિસ્ટમ (PPBS)
3. આયોજન માટે પ્રોગ્રામ ઇવેલ્યુએશન અને રિવ્યુ ટેકનિક
4. સ્ટ્રેન્થ્સ, ઓપોર્ટ્યુનીટી, વીકનેસીસ અને ચેલેન્જ્સ (SWOT) એનાલીસ સમયના વ્યવસ્થાપન માટે

- (A) 1 અને 3 ખોટા છે પણ 2 અને 4 સાચા છે
- (B) 2 અને 3 ખોટા છે પણ 1 અને 4 સાચા છે
- (C) 3 અને 4 ખોટા છે પણ 1 અને 2 સાચા છે
- (D) 1 અને 4 ખોટા છે પણ 2 અને 3 સાચા છે

93. પરિવર્તનશીલ નેતાની બાબતે નીચેનામાંથી શું ખોટું છે ?

- (A) તેના અનુયાયીઓમાં સંવેગો જાગૃત કરે છે. જે અનુયાયીઓને કાર્ય કરવા પ્રેરિત કરે છે
- (B) સ્થાપિત સંગઠનાત્મક સંસ્કૃતિની મર્યાદામાં કામ કરે છે
- (C) સક્રિય રહે છે અને અનુયાયીઓમાં નવી અપેક્ષાઓ જગાડે છે
- (D) અનુયાયીઓ સાથે મજબુત સંબંધ વિકસાવવા માટેની સારી દ્રષ્ટિ અને વ્યવસ્થાપન કૌશલ્ય ધરાવે છે

94. Which of the following is assumed by 'Theory-X' of leadership ?

- (A) One should place confidence in one's subordinates
- (B) Subordinates need to be dictated what they are supposed to do
- (C) People are self motivated
- (D) One should give responsibilities to one's subordinates

95. Which one of the following is wrong about Managers and Leaders ?

- (A) Managers do things right, leaders do right things
- (B) Leaders inspire, Managers control
- (C) Managers are rule oriented, Leaders are outcome oriented
- (D) Managers are focused on 'what and why', Leaders are focused on 'how and when'

96. In the words of _____, "_____ means knowing exactly what you want men to do and seeing that they do it in the best and cheapest way".

Fill in the above blanks with the right options from the following :

- (A) Henry Fayol, management
- (B) W. Taylor, Scientific management
- (C) Harold Koontz, administrative management
- (D) W. Taylor, management

94. નેતૃત્વના 'સિદ્ધાંત-X' દ્વારા નીચેનામાંથી કઈ ધારણા કરવામાં આવે છે ?

- (A) વ્યક્તિએ તેના તાબાની વ્યક્તિઓ (Subordinates) પર વિશ્વાસ મૂકવો જોઈએ
- (B) તાબેદારોએ શું કરવું તેની સૂચના તેમને મળવી જોઈએ
- (C) લોકો સ્વયંપ્રેરિત હોય છે
- (D) વ્યક્તિએ તેના તાબેદારને જવાબદારી સોંપવી જોઈએ

95. વ્યવસ્થાપકો અને નેતાઓ (Leaders) ની બાબતે નીચેનામાંથી શું ખોટું છે ?

- (A) વ્યવસ્થાપકો વસ્તુને યોગ્ય બનાવે છે, નેતાઓ યોગ્ય કાર્ય કરે છે
- (B) નેતાઓ પ્રેરણા આપે છે, વ્યવસ્થાપક નિયંત્રણ કરે છે
- (C) વ્યવસ્થાપકો નિયમ અભિમુખ હોય છે, નેતા નિષ્પત્તિ અભિમુખ હોય છે
- (D) વ્યવસ્થાપકો 'શું અને શા માટે' પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે, નેતાઓ 'કઈ રીતે અને ક્યારે' પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે

96. _____ ના શબ્દોમાં _____

એટલે "તમે માણસો પાસે શું કરાવવા માંગો છો તે જણવું અને તેઓ સૌથી સસ્તી (ઓછી ખર્ચાળ) રીતે તે કરે છે કે નહીં તે જોવું". યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો.

- (A) હેન્રી ફેયલ, વ્યવસ્થાપન
- (B) ડબ્લ્યુ ટાયલર, વૈજ્ઞાનિક વ્યવસ્થાપન
- (C) હેરોલ્ડ કૂન્ટ્ઝ, વહીવટી વ્યવસ્થાપન
- (D) ડબ્લ્યુ ટાયલર, વ્યવસ્થાપન

97. Which part in quality management is the critical part ?

- (A) Process thinking
- (B) Performance measurement
- (C) Customer's view
- (D) Systematic approach

98. Which of the following options is correct regarding 'Quality Assurance' (QA) and 'Quality Control' (QC) ?

- (A) QC is an integral part of QA
- (B) QA is an integral part of QC
- (C) QA and QC are independent to each other
- (D) QC may or may not depend on QA

99. What are the two types of change management ?

- (A) Real change and superficial change
- (B) Incremental change and circular change
- (C) Radical change and transformational change
- (D) Incremental change and transformational change

100. Who developed a three step model for change that included unfreezing, change, refreeze ?

- (A) Kurt Lewin
- (B) Ralph Tayler
- (C) Allport G. W.
- (D) Wilson S.

97. ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપનનો કયો ભાગ કટોકટીભર્યો (નાજુક) છે ?

- (A) પ્રક્રિયા અંગે વિચાર
- (B) કામગીરીનું માપન
- (C) ગ્રાહકોની દ્રષ્ટિ
- (D) પ્રદ્ધતિબદ્ધ અભિગમ

98. 'ગુણવત્તાની ખાતરી'(QC) અને 'ગુણવત્તા નિયંત્રણ' (QA) ના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ સાચો છે ?

- (A) QC એ QA નો અભિન્ન ભાગ છે
- (B) QA એ QC નો અભિન્ન ભાગ છે
- (C) QA અને QC એકબીજાથી સ્વતંત્ર છે
- (D) QC એ QA પર આધારિત હોઈ પણ શકે છે અને ન પણ હોય

99. વ્યવસ્થાપન પરિવર્તનના પ્રકારો કયા છે ?

- (A) વાસ્તવિક પરિવર્તન અને ઉપર ઇલ્લું પરિવર્તન
- (B) વૃદ્ધિશીલ પરિવર્તન અને વર્તુળાકાર પરિવર્તન
- (C) આમૂલ પરિવર્તન અને વ્યવહારિક પરિવર્તન
- (D) વૃદ્ધિશીલ પરિવર્તન અને વ્યવહારિક પરિવર્તન

100. અનફ્રિઝિંગ, પરિવર્તન અને રીફ્રિઝને સાંકળતું પરિવર્તન માટેનું ત્રિસોપાની પ્રતિમાન કોણે વિકસાવ્યું હતું ?

- (A) કર્ટ લેવિન
- (B) રેલ્ફ ટાયલર
- (C) ઓલપોર્ટ જી.ડબલ્યુ
- (D) વિલ્સન, એસ

Space for Rough Work

SEAL